

**PROGRAM DELA
ZA LETO 2008**

Velenje, marec 2008

PROGRAM DELA KNJIŽNICE VELENJE ZA LETO 2008

Program dela in finančni načrt temeljita predvsem na: Zakonu o uresničevanju javnega interesa na področju kulture, Zakonu o knjižničarstvu, Pravilniku o načinu določanja skupnih stroškov osrednjih knjižnic, uredbi o osnovnih storitvah knjižnic, ter na Pogodbi o financiranju javnega zavoda Knjižnica Velenje v letu 2008 (MOV in Knjižnica Velenje), pogodbah o financiranju izvajanja knjižničarske dejavnosti v občinah Šoštanj in Šmartno ob Paki, sklepu Ministrstva za kulturo o višini sofinanciranja nakupa knjižničnega gradiva, Poročilu o delu Knjižnice Velenje v letu 2007 in Strateškem načrtu Knjižnice Velenje

Temeljni cilji v letu 2008

- I. Kvalitetno opravljanje osnovne dejavnosti – to je pridobivanja, obdelave, hranjenja in izposoje knjižničnega gradiva*
- II. Kvalitetna uporaba vseh tehničnih resursov, ki smo jih pridobili s selitvijo v nove prostore*
- III. Izobraževanje bralcev za optimalno uporabo knjižnice*
- IV. Usmerjenost k dosegu ranga knjižnice I. kategorije (nabavna politika, postopno uvajanje standardov ISO 2001 ...)*
- V. Dopolnjevanje starih in uvajanje novih vsebin*
- VI. Selitev knjižnice v Šmartnem ob Paki*
- VII. Vključevanje v aktivnosti Evropske prestolnice kulture 2012*

1) **DELO Z UPORABNIKI** zajema informacijsko oz. referenčno dejavnost in oskrbo z gradivom, pa tudi usposabljanje za samostojno delo s knjižničnimi resursi:

a) oskrba uporabnikov z gradivom in informacijami

- i) oskrba mladih bralcev z informacijami in gradivom za bralne značke, šolske referate, raziskovalne naloge...
- ii) informacijska podpora rednim in izrednim študentom, udeležencem trajnostnega izobraževanja, izobraževanja ob delu, pa tudi vsem drugim zainteresiranim,
- iii) knjižnična ponudba kot del preživljanja prostega časa:
 - posredovanje književnih del,
 - spoznavanje z besedno umetnostjo,
 - omogočanje dostopa do interneta ipd. ,

iv) **oskrbo uporabnikov** načrtujemo v velikostnem redu **330.000**. registriranih izposojenih enot oz. **125.000**. registriranih obiskov, medknjižnična izposoja: 450. enot

v) **fizična dostopnost**, skladna z vladno uredbo:

- v Velenju 60 tedenskih ur (5 dni po 11 ur, sobota 5 ur, od tega izposoja 5 dni po 9 ur, sobota 5 ur), v poletnem času pa 3dni po 7 ur in 2 dneva po 6 ur
- v Šoštanju **30** tedenskih ur oz. 5 dni po 6 ur,
- v Šmartnem 2 dni oz. 10 ur (po pogodbi) oz. **3 dni po 6 ur (v novih prostorih)**

b) usposabljanje bralcev in bibliopedagoške prireditve:

- i) uvajanje v svet knjig in knjižnice, v pismenost, spoznavanje z uporabnostjo različnega gradiva (branje, poslušanje, gledanje...) ipd., za izven in v sodelovanju z vrtci in šolami: organizirani ogledi, pravljичne ure, živžavi ipd.
- ii) usposabljanje uporabnikov za samostojno rabo knjižnice (tedensko 5 ur),
- iii) usposabljanje za uporabo mrežnih servisov in drugo računalniško opismenjevanje...
- iv) tudi v enotah Šoštanj in Šmartno ob Paki vključno kulturno-informacijski večeri za odrasle (Šoštanj 1x mesečno),

2) PRIPRAVA GRADIVA predstavlja:

a) oblikovanje zbirke knjižničnega gradiva :

- i) spremljanje ponudbe na trgu z upoštevanjem povpraševanja po konkretnem gradivu s strani bralcev, oskrbo skupin s posebnimi potrebami in manjšinskih skupin ter z medknjižnično izposajo večkrat naročene naslove, prim. *Plan nakupa 2008* za temeljna razmerja po vsebini in obliki ter za korelacije z denarjem;
- ii) priprava projektnih nakupov v fondu deficitarnih gradiv – kot korektiv deficitarnih gradiv oziroma medletni korektiv nabave.v razmerju fonda,
- iii) dopolnjevanje literature v tujih jezikih - tudi za otroke, s posebnim ozirom na EU,
- iv) dopolnjevanje literature v tujih jezikih – oblikovanje zbirk za posamične priseljenske skupnosti – povezovanje s knjižnicami na prostoru bivše Jugoslavije.
- v) izločanje gradiva – 3000 enot letno
- vi) posebno pozornost posvetiti elektronskim virom
- vii) pospešiti uporabnikom prijazno in privlačno postavitev gradiva
- viii) oblikovanje posebnih zbirk

b) obdelava gradiva: katalogizacija, inventarizacija, žigosanje, tiskanje in lepljenje nalepk s podatki o gradivu...

c) zaščita gradiva: pred obrabo - ovijanje, restavriranje poškodovanega gradiva (vezave, nadomeščanje poškodovanih etujiev itd.) in zaščita pred krajo (varovalne nitke in okviri).

PLAN NAKUPA GRADIVA 2008

SPLOŠNO				
<p>V plan je vključeno vse gradivo, tudi periodika. Številke so usklajene glede na projekt, prijavljen na razpis ministrstva. Finančni parameter je znesek dospelih računov za gradivo, knjiženih v koledarskem letu. Da bi lažje reagirali na morebitna neskladja, predlagam, da nakup izpeljemo do konca novembra z običajno poletno pavzo, ki privede skupaj naročila in račune, v decembru pa samo morebitne popravke. S tem se zmanjša število operativnih mesecev na devet; mesečna višina razpoložljivega denarja bi potem znašala 18.000 evrov.</p>				
POSTOPEK NAROČANJA				
FINANČNI NAČRT				
Prihodki	Vir	(Št. preb.)	Znesek	
	<i>Izračun za minimalni znesek obč. proračuna: št. preb. x 40% priporočila x 22,66=</i>	45.433	102.951	
	Mestna občina Velenje	33.857	64.488	
	Občina Šoštanj	8.512	20.263	
	Občina Šmartno ob Paki	3.064	7.294	
	Ministrstvo (odločba 2008)		59.810	
	Lastni prihodki		10.504	
	Skupaj		162.359	
	<u><i>Operativni mesečni znesek (9 mesecev, brez jul, avg, dec)</i></u>		<u><i>18.040</i></u>	
Odhodki	Namen	Št. enot	Znesek	
	Nakup gradiva za odrasle (70%)	5.152	113.246	
	Nakup gradiva za mladino (30%)	2.198	48.303	
	Nakup gradiva za demografsko ogrožene kraje	37	810	
	Skupaj	7.387	162.359	
Obseg nakupa po normativu (45.433*250=) (enot):			11.358	
Načrtovani obseg nakupa (enot):			7.387	
Načrtovani obseg nakupa na 1000 preb. (7387:45,433):			163	
Načrtovana povprečna cena enote (SIT/€):			21,98	
VSEBINSKI NAČRT				
	Priporočena razmerja (normativi)		Naslovi	Enote
Gradivo za odrasle~gradivo za mladino (naslovi)		70~30	2100~900	
Strokovno gradivo~leposlovje (naslovi)		60~40	1800~1200	
Delež neknjižnega gradiva v zbirki (enote)		10%		14300?

Delež gradiva v tujih jezikih v zbirki (enote)	10%		14.300?
	Načrtovana razmerja	Delež v %	Naslovi
			Enote
Skupaj naslovov periodike			270
Skupaj monografskih naslovov			3.000
Skupaj enot			7.387
<i>Gradivo za odrasle (naslovi)</i>	72		2.160
<i>Gradivo za mladino (naslovi)</i>	28		840
<i>Strokovno gradivo (naslovi)</i>	62		1.860
	Prednostna področja:		
<i>Leposlovno gradivo (naslovi)</i>	38		1.026
	leposlovje slovenskih avtorjev za mladino		
	za odrasle		
	od tega prevodov za mladino		
	za odrasle		
<i>Neknjižno gradivo (enote)</i>	12		888
	glasbeni CD-ji: predvsem vrednostno neproblematične zvrsti - klasika in jazz	4	296
	notno gradivo (songbooks, pesmarice ipd.)	1	74
	kartografsko gradivo	0,5	37
	filmsko gradivo:	6,5	481
	izobraževalne vsebine	1	74
	domoznanske vsebine	2	148
	kulturno-razvedrilne vsebine:	3,5	259
	od tega za mladino: risanke/otroški filmi	1,75	129
	od tega za odrasle: filmi po literarnih predlogah, slovenski in evropski film, dela dokazane kvalitete (nagrajeni film), filmska klasika	1,75	129
<i>Gradivo v tujih jezikih (enote)</i>	12		886
	od tega v angleščini	6,5	480
	nemščini	1	74
	italijanščini	0,5	37
	španščini	0,5	37
	francoščini	0,5	37
	srbohrvaščini (vse variante)	3	222
<i>Humanistika (filozofija, psihol., religija, sociol., esejistika, kritiški teksti s področja kulture; enote)</i>	10,9		805
<i>Distribucija gradiva v mreži (enote)</i>			
	<i>Velenje</i>		5.427
	<i>Šoštanj</i>		1.223
	<i>Šmartno ob Paki</i>		737
N.B.Razmerje med načrtovanim in odobrenim denarjem 205691: 162359, v % prvotnega načrta:	78,9334		7.387

3) ANIMACIJA IN PROMOCIJA

Področje animacije in promocije (pod 3.1.) zajema dogodke, prireditve, ki predstavljajo promocijo ('reklamo') za knjižnico, opozarjajo na dejavnost in ponudbo ter hkrati vabijo k obisku. Načrtujemo 270 tovrstnih dogodkov.

Posebno poglavje predstavlja priprava in distribucija tiskanih promocijskih materialov (pod 3.2., prospekti, info-zloženke, brošure...).

A) PRIREDITVE

- i) **Potopisni večeri:**
 - 1-2 krat mesečno, pripravlja Meta Pivk
- ii) **listamo družinski album:**
 - pogovori s pričami lokalnega življenja,
 - gostje: ...;
 - predv. 1 krat mesečno, pripravlja Lado Planko
- iii) **Zdravje in kvaliteta življenja:**
 - predavanja in pogovori o zdravju in načinu življenja, o faktorjih, ki vplivajo nanju...
 - 1-2 krat mesečno, pripravlja Lado Planko
- iv) **Predstavitve knjig, pogovori...:**
 - predstavitve knjig področja literature
 - predstavitve knjig s področja družboslovja
 - Predstavitve so bodisi na pobudo Knjižnice, bodisi na pobudo iz okolja.
 - Predvidoma 1 dogodek mesečno na pobudo iz knjižnice.
 - Zadolženi: Lado Planko, Silvo Grmovšek
- v) **knjižne čajanke** - v sodelovanju z Mladinsko knjigo
 - Namenjene so babicam in dedkom, ki naj bi jih vključili v branje otrokom.
 - Zadolženi: Bernarda Lukanc in Edita Prah Šincek, predvidoma 1 dogodek mesečno v času šolskega pouka
- vi) **Cool knjiga** - pogovori o knjigah za najstnike
 - Izvirna zamisel velenjske knjižnice
 - Zadolžena: Andreja Kac
 - Predvidoma 1 mesečno (drugi ali tretji petek)
- vii) **Uganka meseca** – pisna uganka namenjena posebej nižji in posebej višji stopnji osnovne šole. Otroci iščejo odgovore iz knjig.
 - Zadolžena Andreja Stvarnik.
 - Predvidoma enkrat mesečno.

- viii) **Literarna uganka meseca** –
 - pisna uganka namenjena mladini in odraslim. Odgovori so v aktualnih knjigah
- ix) **Moja najljubša knjiga** – vseslovenski projekt.
 - Mesečno eden od bralcev predstavi svojo najljubšo knjigo, drugi oddajajo glasovnice
 - Zadolžena: Andreja Stvarnik.
 - Predvidoma enkrat mesečno od septembra do februarja.
- x) **Novosti v knjižnici**
 - pregled knjižnih novosti nabavljenih v preteklem mesecu
 - Zadolžena: Damjana Selan
- xi) **Ure pravljic** – pripovedovanje pravljic za najmlajše
 - Zadolžene: Marjeta Blatnik, Marjetka Pivk, Vesna Gaber Podhovnik
 - Predvidoma enkrat tedensko, ter po dogovoru tudi občasni obiski v vrtcih.
- xii) **Knjižni sejem**
 - Na sejmu prodaja knjižnica svojo odpisano zalogo, knjige prodajajo tudi bralci, ter povabljeni založbe in knjigarne s cenejšo ponudbo
 - Zadolžen: Frenk Špiler
 - Predvidoma: vsako zadnjo soboto v mesecu
- xiii) **Predstavitev knjižnih novosti v NČ** –
 - Zadolžen: Peter Groznik
 - Predvidoma enkrat tedensko
- xiv) **TV na obisku** – sodelovanje z VTV, občasno
 - Krajša oddaja o novem v knjižnici – predstavitev knjižnih novosti, dogodkov...
 - Zadolžen: Lado Planko
- xv) **Medvedek Jaka – VTV**
 - sodelovanje v oddaji
 - enkrat mesečno
- xvi) **promocija branja in lokalne/regionalne/pomembnejše slovenske knjižne produkcije:**
 - v sodelovanju z društvom pisateljev in Ivom Stropnikom
 - Literarna branja v času pred in med Herbersteinskimi srečanji
 - Predvidoma štiri dogodki v maju in juniju
- xvii) **Znameniti Slovenci** – sodelovanje s knjigarno Kulturnica
 - Predstavitev znanih Slovencev z vseh področij življenja
 - Zadolžen: Lado Planko
 - Predvidoma štirikrat letno
- xviii) **Razstave**
 - Načelno so na voljo tri razstavišča:
 - ob stekleni steni pri stopnicah
 - na steni med časopisno čitalnico in oddelkom za odrasle

- panoji ob računalniški čitalnici (predvsem za Lokalno tehniško zbirko)
- Na voljo so tudi stoječe vitrine in steklene vitrine
- Zadolžen: **Peter Groznik**
- Predvidoma tri razstave mesečno (od tega ena domoznanska)

xix) DVD projekcije

- Projekcije so namenjene promociji neknjižnega gradiva in filmski vzgoji
- Zadolžen: Silvo Grmovšek
- Predvidoma od oktobra do marca- enkrat mesečno.

xx) multikulturalnost v knjižnici

- Predstavitev različnih kulturnih društev drugih narodov, ki delujejo v Šaleški dolini
- Zadolžena: Lidija Črnko
- Predvidoma trikrat letno.

xxi) obeležitev praznikov

- 8. februar
- dan mladinske književnosti (2. april)
- teden knjige (20. april)
- Občinski praznik (20. september)
- Dan knjižnic (20. november)
- Ta veseli dan kulture (3. december)
- To so datumi, na katere naj bi še posebej opozarjali uporabnike. Tozadevno sicer načrtovane dogodke deloma skoncentriramo okoli teh datumov in jim damo praznični prizvok oz. praznično vsebino

xxii) moški danes:

- Brina Zabukovnik Jerič
- predvidoma 1x mesečno

B) PROMOCIJA S TISKANIMI IN E-MEDIJI

i) oblikovanje knjižničnega časopisa kot samostojne publikacije

- Knjižnični kurir je v letu 2006 izšel dvakrat in sicer kot priloga tednika Naš čas. V letu 2007 izidejo dve do štiri številke.
- Po potrebi vmes izide krajša, fotokopirana izdaja.
- knjižne novosti (NČ)

ii) priprava knjig: 75 let knjižnice, ŠBL

iii) nadaljevanje promocije na lokalni ravni

- tiskanje prospektov, lastnih kazalk, brošur, plakatov, objave na plazmi ...)

iv) predstavitev založništva v minulem letu in predstavitev Almanaha treh občin

- skupna akcija z Našim časom

v) **info zloženke**

- mapa
- splošni info

vi. **Droben list**

- izdaja manj obsežnih literarnih vsebin po potrebi, predvidoma štirikrat letno

4. IZOBRAŽEVANJE

Izobraževanje in usposabljanje poteka v treh smereh:

1. **izobraževanje delavcev** (notranja usposabljanja za uporabo IKT, nova strokovna znanja, 'Začetnikom v stroki')
2. **udeležba delavcev na izobraževanjih zunaj zavoda** (izobraževanja za COBISS3, redno spremljanje novosti, ki jih pripravljata NUK in IZUM, udeležba na predavanjih, seminarjih in ostalih oblikah izobraževanja v Sloveniji in tujini)
3. **izobraževanje uporabnikov** (prenašanje znanja na uporabnike, da bodo sami obvladovali knjižnični prostor, izdelava spletne strani 'pomoč bralcem'- v okviru spletnih strani knjižnice)

Zadolžena: Lidija Črnko

5. DOMOZNANSTVO

ob zbiranju in drugih običajnih aktivnostih priprava naslednjih projektov

- a. **zgodovina popularne glasbe** v Velenju v drugi polovici 20.stoletja (zbiranje dokumentov, intervjujev, zvočnih zapisov..., po potrebi odkup materialov, izdaja kompilacij) – v sodelovanju z VTV, Našim časom, Študentskim klubom... možnost za digitalizacijo (> razpis MK) - Peter Groznik
- b. **nadaljevanje digitalizacije filmskega arhiva**
predvidevamo povečanje zbirke za 50 enot
- c. **KDO JE KDO - biografski leksikon** (zbiranje podatkov, zaenkrat objava v digitalni obliki). Leksikon bo oblikovan v treh nivojih – 1. nivo KDO JE KDO: številčno obsežnejši, geslovno kratek; 2.nivo BIOGRAFSKI LEKSIKON:

številčno ožji, geslovno obsežnejši; 3. nivo INTERNETNE POVEZAVE (naprimer Zaleščanski - Šaleški portreti, filmski arhiv...) Knjižna izdaja bibliografskega leksikona je predvidena za leto 2009.

- d. **Zaleščanski portreti** (- skupna akcija z Našim časom. Digitalizacija obstoječega fonda in mesečno dopolnjevanje - predvidoma bosta izdelana dva portreta mesečno (avtorja Bojana Špegel in Vlado Vrbič) nadaljevanje projekta.
- e. **Tematske razstave Znanost in znanje** (za vsako obravnavano področje se predstavi nekaj projektov domačih ustvarjalcev, predstavi pa se tudi knjižno in neknjižno gradivo iz ponudbe velenjske knjižnice.
- f. **sodelovanje z beograjsko in sarajevsko mestno knjižnico**
– skupni čezmejni projekti
- g. **zgodovina knjižnic in knjižničarstva v Šaleški dolini** (priprave na 75-letnico knjižnice 2009) - Planko
- h. **Šaleška ekološka zbirka** – prevzem arhiva ekološkega gibanja v Šaleški dolini (Sloveniji), ureditev in omogočanje dostopa javnosti do zbirke.

Vsi projekti so naravnani na daljše časovno obdobje. Prioritete izvajanja projektov bomo določali glede na aktualnost, kadrovske možnosti in razpoložljiva sredstva. Za uresničitev projektov bomo občasno potrebovali pomoč zunanjih sodelavcev – institucij in posameznikov.

6. OBVEŠČANJE UPORABNIKOV O PRIREDITVAH

V prvi tretjini leta se pripravi program obveščanja za posamezne situacije (obvestila uporabnikov glede uporabe knjižnice, prireditve, sporočila za medije...) in nosilci obveščanja- delno zajeto pod promocijskimi aktivnostmi.

7. DRUGE AKTIVNOSTI

- i. **širitev oz. izpopolnjevanje mrežnih servisov** (dopolnjevanje spletne strani itd.)
- j. **vključevanje prostovoljcev v delo knjižnice,**
- k. **sodelovanje in podpora aktivnostim univerze za III.življenjsko obdobje**
- l. **sodelovanje s kinom (Groznik)**

8. ORGANIZACIJA DELA

Predvidene so statusne spremembe knjižnice – izločitev enote prireditve.

Glede na to spremembo in glede na to, da je bil decembra 2007 sprejet Strateški načrt knjižnice, je potrebno takoj pristopiti k izdelavi novega Pravilnika o notranji organizaciji in sistemizaciji delovnih mest. Ta pravilnik bo temeljil na naših dosedanjih izkušnjah, potrebah, spoznanjih iz uveljavljanja standardov kakovosti, na izkušnjah drugih knjižnic in na Strateškem načrtu Knjižnice.

Kadrovski načrt bomo sprejeli na podlagi novega akta o sistemizaciji, možnosti in s soglasjem ustanovitelja.

9. INVESTICIJE

- predvidena je zasteklitev pravljичne sobe v mesecu marcu
- zaradi reorganizacije je potrebna delna preureditev pisarn in nabava opreme
- potrebne so zavese za zatemnitev v študijski čitalnici
- posodobitev IKT Velenje bomo prijaviili kot projekt na ministrstvo
- ureditev toplotne zavese na vhodu

Realna so pričakovanja, da bo v Šmartnem ob Paki v letu 2008, knjižnica preseljena v nove (adaptirane) prostore. V kolikor se bo to zgodilo, se bo ob preselitvi in zagonu, angažiralo vse osebje velenjske knjižnice.

10. REGIONALIZACIJA

Glede regionalizacije bomo sledili političnim odločitvam. Morda bo v prihodnosti prišlo do oblikovanja Savinjsko Šaleške regije. To pomeni, da bo regija potrebovala tudi regijske institucije. Doslej je področje Saše pokrivala Osrednja območna knjižnica Celje. Smiselno je oblikovati Osrednjo območno knjižnico za področje Saše. Glede na to, da je velenjska knjižnica najbolj razvita na tem področju, je smiselno, da si pridobi status regijske knjižnice in skrbi za enakomeren razvoj knjižničarstva na področju regije Saša.

Velenje, marec 2008

